

TRANSHÜMANİZM NEDİR?

Popular Science Türkiye

<https://www.youtube.com/watch?v=fNxpIcdFnKA>

Gelecekte bir gün, bedeninizin sizi terk etmeye karar verdiğinde zihninize yeni bir konak bulabilmeniz zihninizi aktarır mıydınız? Bir makineye...

Bu bilim-kurgu gelebilir. Ancak teknolojinin gelişimiyle birçok insan için artık mümkün bir gerçekliğe dönüşüyor olabilir. Transhümanizm'den bahsediyoruz.

Evet, transhümanizm dünyasına hoş geldiniz!

Bu dünya, insan var oluşunu yeni bir boyuta taşıyan, teknolojik yeniliklerin heyecan verici bir karışımı. İnsanlığı sınırlayan fiziksel engelleri aşmak ve zihinsel kapasitemizi arttırmak için çaba gösterirken, insanlığın geleceği için sınırsız bir potansiyel açığa çıkarmak için çalışıyoruz.

Transhümanizm, insanı sınırsız bir şekilde geliştirmeyi amaçlayan bir felsefe aslında. Bu felsefe teknolojik yenilikler sayesinde insanın ölümsüzlüğüne, süper zekaya ve hatta birleştirilmiş insan ve makine hibritine ulaşma hayalini taşır.

Bu acıip dünyada, bilim dünyası sadece insanın potansiyelini arttırmak ile sınırlı kalmıyor, aynı zamanda hayatı daha anlamlı hale getirmek için de çabalıyor bir taraftan. İnsanın sınırları hakkında düşünmek ve sorgulamak bizi daha özgür ve yaratıcı hale getirirken aynı zamanda insanlığın geleceği için de büyük bir fayda sağlıyor.

Şimdi, önce bu terimi, "Transhümanizm" felsefesinin kökenlerine doğru bir yolculuk yapalım. "Transhümanizm" kelimesi "insan" yani "homo" ve "ötesi" yani "ötesi" kelimelerinin birleşmesinden oluşuyor. Bu terim "insanın doğal sınırlarını aşmak, fiziksel ve zihinsel kapasitesini artırmak için teknolojinin kullanımı"ni vurgular. Aslında "Transhümanizm" insan evriminin doğal bir sonucu olarak görülür. İnsanın kendi doğal sınırlarını aşarak daha yüksek zihinsel ve fiziksel potansiyele ulaşabileceği düşüncesinden yola çıkar. Bu potansiyel artışı, genetik mühendisliği, nanoteknoloji, yapay zekâ, robotik gibi teknolojilerin kullanımı ile sağlanabilir.

"Transhümanizm"ın ilk kullanımı 1940'lı yılların sonlarında ünlü bilim-kurgu yazarı Julian Huxley(biyolog) tarafından yapıldı. Julian Huxley; ünlü bir biyolog ve filozof aslında. 1940'larda insanlığın doğal sınırlarını aşması ve daha yüksek bir potansiyele ulaşması için teknolojinin kullanılmasını savunmaya başlamıştı. Huxley, bu fikirlerini "Transhümanizm" olarak adlandırdı. Ve ilk defa, 1957 yılında yayınladığı bir makalede kullanarak insan evriminin biyolojik sınırlarını aşmak için teknolojinin kullanılması gerektiğini vurgulamaya başlamıştı.

Huxley bu makalesinde aslında "Transhümanizm"ın bugün konuştuğumuz birçok yönünü öngörmüştü. Örneğin insanların yaşlanmayı önleyecek teknolojiler geliştirebileceğini,

daha uzun yaşayabileceğini ve hatta ölümsüzlüğe ulaşabileceğini öngörüyordu. Ve ayrıca insanların zihinlerinin bilgisayarlara bağlanarak daha yüksek zekâ seviyelerine ulaşabileceğini ve hatta insanların farklı bedenlere aktarılmasının mümkün kılan teknolojilerin geliştirilebileceğini öngördü.

Huxley, “Transhümanizm” felsefesinin insanlar arasında daha eşit bir dağılım ve sosyal adaleti sağlayabileceğine de inanıyordu. Bu felsefenin insanlar arasındaki engelleri ortadan kaldırarak herkesin daha yüksek bir potansiyele ulaşmasını sağlayacak araç olabileceğini düşünüyordu. Tabii bunun biraz iyimser bir yaklaşım olduğunu düşünebiliriz.

1970'lere geldiğimizde “Transhümanizm” felsefesi daha popüler bir hale geldi. Max More mesela. Bir yazar. Ve “Transhümanizm” hareketinin önde gelen isimlerinden birisi. “Transhümanizm” felsefesi hakkında yazmış olduğu birçok eseri var ve bu felsefeyi savunmak için birçok toplulukla da çalışmıştı.

90'ların başında More, “Transhümanizm” felsefesi ve insanlığın doğal sınırlarını aşmak için teknolojinin kullanımını vurgulayan bir dergi olan “Transhumanity: Journal of the Order of Cosmic Engineers”ı yayınlamaya başladı. Bu dergi “Transhümanizm” felsefesini yaymak için bir platform sağladı. Ve bu felsefeye ilgi duyan insanlar arasında bir topluluk oluşturdu aslında. 98 yılında diğer “Transhümanistler” ile birlikte “World Transhumanist Association” yani “Transhumanizm Vakfı”nı kurdu. Bu vakıfta felsefe hakkında tartışmalar yapmak, felsefenin yaygınlaştırılmasında katkıda bulunmak ve “Transhümanist” çalışmaların etik sorunlarına dikkat çekmek amacıyla çalışmalarda bulundu. Bu vakıf daha sonra “humanity+” adını aldı ve “Transhümanizm” felsefesi hakkında eğitim ve araştırma faaliyetleri düzenleyen bir organizasyon haline geldi.

Tabii başta söylediğimiz gibi, insanlığın doğal sınırlarını aşmak için teknolojinin kullanımını savunuluyor. Şimdi bu teknolojilere bir bakalım isterseniz:

Birçok biliminsanı ve teknoloji şirketinin yürüttüğü birçok proje, çalışma ve araştırma da aslında dolaylı yoldan insanlığı bu hedefe bir adım daha yaklaştırıyor.

Örneğin “biyonik” teknolojisi; insan vücudundaki organların veya kol ya da bacaklarının yerine yapay organlar veya protezler kullanılması alanında büyük bir ilerleme kaydetmiştir. Bir örnek olarak bibionik adlı el protezi, biyonik teknolojinin sağladığı ilerlemelerden biri. El protezi, parmakların hareketlerini doğal bir şekilde taklit edebilen özel bir motor sistemine sahip.

Biyonik teknolojisi ayrıca kalp, karaciğer ve böbrek gibi organların yerine geçen yapay organlar geliştirme konusunda da ilerlemeler kaydediyor. Yapay organlar, prgan bağıışı bekleyen insanlar için hayat kurtarıcı çözüm olabilir. Ayrıca biyonik teknolojisi ile insanların omurilik yaralanmaları nedeniyle kaybettikleri hareket yeteneklerini geri kazanmalarına yardımcı olan çalışmalar da yürütülüyor.

Ya da örneğin insanların duyularını kaybettikleri durumlarda sinir sistemlerini taklit eden elektronik implantlar kullanılarak hissetme yeteneklerini geri kazandırılacağı öngörülüyor.

Tabii diğer taraftan bugün popüleritesi bugün oldukça artan “yapay zeka” teknolojisi de “Transhümanizm” felsefesine götüren araçlardan biri olabilir.

Örneğin bu açıdan iki teknolojiyi birleştirelim birlikte: Neurolink ve GPT. Bu teknolojiler insanların zihinsel kapasitelerini arttırmak için kullanılabilir muazzam bir potansiyele sahip.

Neurolink, insan beynindeki nöronların hareketlerini takip etmek için geliştirilmiş bir implant cihaz. Bu cihaz, beynin elektriksel sinyallerini okuyarak insanların beyin aktivitelerini anlamalarını ve hatta yönetmelerini mümkün kılıyor.

GPT ise doğal dil işleme alanında son derece başarılı bir “Yapay Zekâ” teknolojisi. Bu teknoloji dil öğrenimi Metin üretimi ve hatta hikâye anlatımı gibi birçok alanda kullanılıyor.

Bu iki teknolojinin birleştirilmesi, insanların zihinsel kapasitelerini önemli ölçüde arttırabileceği anlamına geliyor. Örneğin bir kişi Neurolink implantını kullanarak doğrudan beyninden GPT algoritmasına erişebilir ve doğal dilde yazılan bir metni düşüncelerini yazmaya gerek kalmadan hızlıca üretebilir. Ayrıca bu teknolojiler çeviri uygulamalarında da kullanılabilir ve insanların farklı dilleri anlamalarına ve konuşmalarına yardımcı olabilir.

Neurolink ve GPT teknolojiler aynı zamanda iş yerlerinde verimliliği arttırmak için de kullanılabilir. Örneğin Yapay Zekâ destekli robotik cihazlar, neurolink implantı takan bir kişinin beyin aktivitelerini takip edebilir ve onların düşüncelerine göre hareket edebilir. Bu, iş yerlerinde işlerin daha hızlı ve daha doğru bir şekilde yapılmasını sağlayabilir.

Tabii nanoteknoloji, genetik mühendisliği gibi teknolojilerde yapılan çalışmalarda transhümanizme götüren yolda oldukça faydalı çalışmalar ve bu teknolojilerin kullanımı insanlığı “Transhümanizm” felsefesine doğrultusunda daha yaratıcı, özgür ve potansiyeli açığa çıkaracak bir geleceğe taşıyabilir.

Ama tabii her toz pembe değil. Bu felsefe ile ilgili çokça etik endişe var haliyle. Genel olarak bu endişeleri özetlemek gerekirse; birincisi bu teknolojinin sadece zengin ve güçlü insanlara erişilebilir olmasıdır. “Transhümanizm” felsefesine insanların zihinsel ve fiziksel kapasitelerini arttırarak insanlığı daha ileri bir seviye taşıırken bu teknolojilere erişimin sadece zengin ve güçlü insanlarla sınırlı kalması, insanlar arasında bir ayrım yaratabilir.

İkincisi, insan doğasının manipüle edilmesi ile ilgili. “Transhümanizm”, insanların doğal sınırlarını aşarak daha yüksek bir evrim düzeyine ulaşmayı hedefler. Ancak bu süreçte insan doğasının manipüle edilmesi söz konusu olabilir. Bu, insanların kişilikleri, zihinleri ve hatta fiziksel özellikleri üzerinde yapılan müdahalelerle gerçekleşebilir.

Üçüncüsü insan özgürlükleri ve özerkliğiyle alakalı. “Transhümanizm”e giden yolda insanların özgürlükleri tehדיםiz altına girebilir. Örneğin kişilerin düşüncelerini okuyan bir teknolojinin geliştirilmesi, özel hayatın gizliliği ve düşünce özgürlüğü gibi temel hakları tehlikeye atabilir.

Son olarak, insanlığın doğal dengeyi bozması ile ilgili. “Transhümanizm” özetle doğal dengeyi bozabilir. Örneğin genetik mühendisliği, doğal türlerin yok olması veya ekosistemin dengesinin bozulması gibi sonuçlar doğurabilir.

Diğer taraftan tabii bu felsefeye bilim-kurgunun da en sevdiği konulardan birisi. Matrix, BladeRunner, Gattaca, Lucy Transcendence bu felsefeyi doğrudan veya dolaylı konu edilen bazı filmler. Sizin de önerileriniz olursa yorumlarda paylaşabilirsiniz.

Özetle insanların doğa sınırlarını aşarak daha yüksek bir evrim düzeyine ulaşmaya hedefleyen bir felsefe ve bu felsefenin uygulanması ile ilgili birçok teknoloji ve bilimsel gelişme mevcut. Ancak bu teknolojilerin insan doğasını manipüle etmesi, kişisel özellikleri tehdit etmesi ve doğal dengeyi bozması gibi birçok endişede bulunuyor. Bu nedenle “Transhümanizm” felsefesi, bu felsefenin uygulanması ile ilgili etik sorunlar daha fazla tartışılmalı, araştırılmalı ve çözümlenmelidir. Ancak doğru kullanıldığında “Transhümanizm” felsefesi, insanlığın daha yüksek bir evrim düzeyine ulaşması için çok büyük bir potansiyelde sunuyor.